

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0821U102921

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 21-12-2021

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Старинець Євген Анатолійович

2. Starynets Ievgen A.

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Шифр наукової спеціальності:** 081

**Назва наукової спеціальності:** Право. Право

**Галузь / галузі знань:**

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 17-12-2021

**Спеціальність за освітою:** Правознавство

**Місце роботи здобувача:** Головне управління ДФС у Херсонській області, Автономній Республіці Крим та м. Севастополі

**Код за ЄДРПОУ:** 39394259

**Місцезнаходження:** проспект Ушакова, 75, м. Херсон, Херсонська обл., 73026, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Державна фіскальна служба України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### III. Відомості про дисертацію

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** ДФ 41.884.022

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський державний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571570

**Місцезнаходження:** вул. Успенська, буд. 1, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Одеський державний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571570

**Місцезнаходження:** вул. Успенська, буд. 1, м. Одеса, Одеська обл., 65014, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 10.77

**Тема дисертації:**

1. Кримінальна відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).
2. Criminal liability for tax evasion, fees (mandatory payments).

**Реферат:**

1. Дисертація є першим в Україні комплексним науковим дослідженням, в якому на основі аналізу якісних характерних змін чинного кримінального законодавства в сфері попередження податкових кримінальних правопорушень, зокрема ст. 212 КК України, вироблено систему теоретичних та законодавчих положень, які відтворюють специфічність законодавчих змін та доводять доцільність подальшого вдосконалення положень розглядуваної норми. Актуальність обраної теми дослідження обумовлена тим, що збирати податки в повному обсязі не вдається жодній державі в світі, оскільки укриття доходів від оподаткування у всіх країнах є одним з найбільш поширених порушень. Навіть в західноєвропейських країнах і США, незважаючи на успіхи в удосконаленні податкового законодавства та фінансового контролю, масштаби ухилення від сплати податків залишаються значними. В Україні перехід до ринкової економіки, розвиток підприємництва,

виникнення нових організаційних структур підприємств і різноманіття форм власності сприяли активному розвитку податкового законодавства та формування податкових правовідносин. Разом з тим з'явився новий вид кримінальних правопорушень – ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). В результаті здійснення даного діяння держава несе великі збитки, оскільки в бюджет не надходять значні грошові кошти, які складають основу дохідної частини бюджету, і неналежним чином формуються державні позабюджетні фонди від збору податків, зборів (обов'язкових платежів). Доводиться той факт, що соціально-правова обумовленість кримінально-правової заборони, визначеної в ст. 212 КК України, підтверджується наявністю наступних критеріїв криміналізації: діяння, яке криміналізується є суспільно небезпечним; має достатню ступінь поширеності; очікувані позитивні наслідки криміналізації перевищують її негативні наслідки; криміналізація не суперечить Конституції України, чинному праву і міжнародним угодам України; вона не суперечить нормам моральності тощо. Причому особливої актуальності набуває ця проблема саме стосовно ступеню відповідності суспільним потребам досліджуваного кримінального правопорушення, ознаки якого визначені у змісті ч. 1-3 ст. 212 КК України. У роботі встановлено те, що категорії «соціальної обумовленості» та «криміналізації діяння» є різними (друга є складовою першої), визначено, що дотримання ступеню небезпечності діяння, його поширеності, врахування позитивних та негативних наслідків криміналізації діяння, відповідності її нормам моралі та міжнародно-правовим стандартам – є недостатніми критеріями, які б довели відповідність даної норми сучасним умовам життєдіяльності суспільства, а також те, що проблема «соціальної обумовленості» ст. 212 КК України не втрачатиме актуальності ще доволі тривалий час. Звертається увага на те, що дослідження історичних витоків виникнення та становлення кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) з давньоруських часів до сьогодні доводить наявність певних типових закономірностей доволі складного правового процесу формування ознак складу діяння, а головне, визначення дієвої санкції. Якщо, з одного боку, доцільність криміналізації цього діяння не викликала зазвичай сумнівів, то, з іншого, – завжди поставали проблеми: співвідношення та узгодження кримінально-правової норми із нормами інших галузей права (зокрема, адміністративного права), а отже стосувалася значення адміністративної преюдиції; посилення чи зменшення банкетного характеру диспозиції норми, а отже ступеню залежності правозастосування від тлумачення податкового та митного законодавства; обрання системи покарання, яка б, з одного боку, відповідала економічним реаліям держави, з іншого, – не звужувала межі диференціації та індивідуалізації кримінальної відповідальності та покарання. Встановлено, що ст. 212 КК України з моменту прийняття Кримінального кодексу України 2001 р. до тепер, зазнала змін, які відбувалися за такими напрямками. По-перше, стосовно санкцій даної статті. Так санкції ст. 212 КК України стали більш суворими відносно тих покарань, які залишилися не змінними. Проте головне є те, що законодавець визнав за доцільне в певних випадках (ч. 3 ст. 212 КК України) відмовитися від покарання у вигляді позбавлення волі: позбавлення волі на строк від п'яти до десяти років замінено на штраф у розмірі від п'ятнадцяти тисяч до двадцяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. По-друге, розширена сфера дії спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності: підстави та умови застосування ч. 4 ст. 212 КК України поширювалися на діяння ознаки яких містилися у ч. 1-3 ст. 212 КК України. Новелою є ч. 5 ст. 212 КК України, в якій йдеться про підстави усунення кримінальної відповідальності – у разі досягнення податкового компромісу. Вивчено міжнародний та зарубіжний досвід правової регламентації інституту кримінальної відповідальності ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів).

2. The thesis is the first in Ukraine complex scientific research in which on the basis of the analysis of qualitative characteristic changes of the current criminal legislation in the field of the prevention of tax criminal offenses, in particular Art. 212 of the Criminal Code of Ukraine, it is developed a system of theoretical and legislative provisions that reproduce the specificity of legislative changes and prove expediency of further improvement of the provisions of considered norm. The relevance of the chosen research topic is due to the fact that no country in the world is able to collect taxes in full, as evasion of tax revenues in all countries is one of the most common violations. Even in Western European countries and the United States, despite advances in tax law and financial control, the extent of tax evasion remains significant. In Ukraine, the transition to a market economy, development

of entrepreneurship, emergence of new organizational structures of enterprises and a variety of forms of ownership contributed to the active development of tax legislation and the formation of tax relations. At the same time, a new type of criminal offense has appeared – tax evasion, fees (mandatory payments). As a result of this action, the state suffers great losses, as the budget does not receive significant funds, which form the basis of the revenue side of the budget, and improperly formed state extra-budgetary funds from the collection of taxes, fees (mandatory payments). It is proved by the fact that the social and legal conditionality of the criminal law prohibition defined in Art. 212 of the Criminal Code of Ukraine, is confirmed by the presence of the following criteria of criminalization: the act being criminalized is socially dangerous; has a sufficient degree of prevalence; the expected positive consequences of criminalization exceed its negative consequences; criminalization does not contradict the Constitution of Ukraine, current law and international agreements of Ukraine; it does not contradict the norms of morality, etc. Moreover, this problem becomes especially relevant in relation to the degree of compliance with the social needs of investigated criminal offense, the signs of which are defined in the content of Part 1-3 of Art. 212 of the Criminal Code of Ukraine. The thesis proves that the categories of "social conditionality" and "criminalization of the act" are different (the second is part of the first), it is determined that compliance with the danger degree of the act, its prevalence, taking into account the positive and negative consequences of criminalization, compliance with moral standards and international -legal standards - are insufficient criteria that would prove the compliance of this norm with current living conditions of society, as well as the fact that the problem of "social conditionality" of Art. 212 of the Criminal Code of Ukraine will not lose relevance for quite some time. Attention is drawn to the fact that the study of historical origins and formation of criminal liability for tax evasion, fees (mandatory payments) from ancient times to the present day proves the existence of certain typical patterns of a rather complex legal process of forming features of the act, and most importantly, determining effective sanction. If, on the one hand, the expediency of criminalizing this act was not usually in doubt, then, on the other hand, there were always problems: the relationship and harmonization of criminal law with other branches of law (including administrative law), and therefore concerned the importance of administrative prejudice; strengthening or reducing the banquet nature of the disposition of the norm, and hence the degree of dependence of law enforcement on interpretation of tax and customs legislation; choosing a system of punishment that would, on the one hand, correspond to the economic realities of the state, on the other one did not narrow the boundaries of differentiation and individualization of criminal responsibility and punishment. It is established that Art. 212 of the Criminal Code of Ukraine since the adoption of the Criminal Code of Ukraine in 2001 until now, has undergone changes in the following areas. At first, regarding this article's sanctions: the sanctions of Art. 212 of the Criminal Code of Ukraine became more severe in relation to those punishments which remained invariable. However, the main thing is that the legislator found it appropriate in certain cases (Part 3 of Article 212 of the Criminal Code of Ukraine) to waive the penalty of imprisonment: imprisonment for a term of five to ten years is replaced by a fine in the amount of 15,000 to 25,000 of non-taxable minimum incomes.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Гритенко Оксана Анатоліївна
2. Hrytenko Oksana A.

**Кваліфікація:** 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## **VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Каменський Дмитро Васильович
2. Kamensky Dmytro V.

**Кваліфікація:** 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Примаченко Віталій Федорович

2. Prymachenko Vitalii F.

**Кваліфікація:** 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

### **Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бабенко Андрій Миколайович

2. Babenko Andrii M.

**Кваліфікація:** 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Резніченко Ганна Семенівна

2. Reznichenko Ganna S.

**Кваліфікація:** 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:** Не застосовується

## **VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Конопельський Віктор Ярославович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Конопельський Віктор Ярославович

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

**Реєстратор**

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Т.А.